

KEDD, 1943 február 9.

LXIV. évfolyam, 31. szám.

ÁRA 12 FILLÉR

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. em. Telef.: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. sz. Telef.: 29—23. Csekk száma 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTOVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félre 18.40, egy évre 36.80 P.

A szászok Magyarországon

Irta: ZATHURECZKY GYULA

A második világháború szörnyű katalizmájából vajdák megszületése felé az új világ. Formátlan még és szinte kitalálhatatlan, de akaratunk feléje az, hogy hasonlatos legyen mihozzánk. Törvénye a történelemnek, hogy megszakíthatatlan és évek óta láthatatlan szálakkal is, de minden egymásba kapcsolódik. Akaratunk tehát az újat, mert újjászületünk benne, de mi magunk akarunk lenni az újjászületettek. Nemcsak jogunk ez, hanem kötelességünk is. Kötelességünk az egésszel szemben, amelynek részei vagyunk és amely belőlünk alakul meg. Figyelemreméltóan szövegezi le ezt az álláspontot Ernst Krieck, „Berlin-Roma-Tokio” című folyóirat legutóbbi számában, ahol többek között a következőket írja: „Van egy egyszerűsége eszme, amely a második világháborút világforradalomként avatja ki, de ez semmi esetre sem egyforma, hanem valamennyi népre alkalmazható séma, tehát a hármasszövegség hatalmának szellemi imperializmusát, amelynek nevében mások számára eszméi mértéké és mások fölött szellemi uralkodókká tehetnének magukat. Ezt már a fajiség kölcsönös elismerése sem engedi meg: a fajok gyökereznek és nem kivitelű árak. Hivatását minden nép a maga módján tölti be és miután a hivatások eszméileg egybehangzóak, a vezető hatalmak közösségre jutnak, amelynek keretében mindegyik a maga módján és a maga képességeihez mérten tölti be hivatását. Ebbe a közösségbe lépnek be mindazok a népek, akik a három hatalommal ugyanafelé a cél felé menetelnek.” Ha tehát egyszerű szavakra fordítjuk le ezt az eszmemenetet, úgy annak végső eredményeképpen kimondhatjuk, hogy hivatásunkat a jelenlegi és jövőbeni Európában csak magyarul és magyarokként tölthetjük be.

Lényegében erről a témáról nyílt megbeszélő alkalom számomra a közelmúltban Besztercén, a szász népcsoport vezetésének meghívására, szász honfitársaink előtt beszélhetni. Az ok, ami ennek az előadásnak megtartását eredményezte, mindkét részből azonos volt és beleillett maradéktalanul a fentebb jelzett témakörbe: újból megtalálni a magyar birodalmi élet lehetőségét, azaz ezáltal a magyarok és szászok között teljes megértést és barátságot. Az előadás megtartási lehetőségének pusztán ténye, valamint a szász részből érkező visszhang kétségkívül azt mutatja, hogy a testvéri együttélésre irányuló szándék mindkét részből maradéktalanul fennforog és így kölcsönös jóreménységgel folytatható a megkezdett tevékenység.

Ami e cikk megírására késztet, az a Kolozsváron megjelenő Deutsche Zeitung legutóbbi számában vezető helyen közlött reflexió előadásommal kapcsolatban. A cikkíró teljes egészében átértette előadásom célját: a 22 éven át tőlünk elszakadt szász sorság ismertetni elsősorban a fiatal magyarság életlétét, küzdelmeit és céljait. Ebben a tekintetben a legmелеgebb a visszhang, csupán egy történelmi hipotézis: „Mégis, ha

fojez ki aggályokat és azt merésznék mondja. A cikkírónak, sajnos, nem állott módomban előadásom szövegrinti szövegét írásban rendelkezésre bocsátanom és egy helyen ő is megjegyzi cikkében, hogy a szükségképpen rendkívül összevont előadást kissé nehéz volt követni. Így tünhet számára merésznék a hipotézis, amelynek azonban feltételes módját nem vette figyelembe. A hipotézis ugyanis szövegrinti a következőképp hangzik: „Ha mi magyarok valóban ellenségei lettünk volna nemzetiségeinknek, ha igazán akartunk volna asszimilálni, ha igazán akartunk volna elnyomni, akkor ezen a földön sohasem született volna meg Nagyrománia, akkor nem jöhetett volna

létre Jugoszlávia, nem létezne ma Szlovákia, nem volna a Dunántulon ma nagy német népcsoport és talán csak néhány rom mesélne arról, hogy itt Erdélyben valaha szászok is éltek.” Ilyen fogalmazásban ez a tétel tehát aligha mondható határozott állításnak és bár helyessége fölött vitatkozni lehet, az is kétségtelen, hogy amennyiben az egyik oldalon fennforogtak volna a feltételek, úgy azok következményei a másik oldalon valószínűleg érezhetőek lettek volna, még abban az esetben is, ha a magyarság a nemzetiségellenes utra csak a nemzetiségi eszme kitéjesedése idején, azaz a XIX. század során lép.

A cikkíró a cikk utolsó bekezdésében azzal a kívánsággal lép a magyarság elé, hogy az ne csak negatívumokban, hanem pozitív formában és fenntartás nélkül ismerje el, hogy a szászok, amely ad retinendam co-

ronam telepítették le Erdélyben, ennek a hivatásnak mindig eleget tett, azaz cselekvően volt építője a szent-istváni gondolatnak és a birodalomnak. Rendkívüli örömmel és megnyugvással fogadjuk ezt a kétségkívül illetékes szász helyről érkező kívánságot, ami lényegében messze túlmegy a szászok és általában a Magyarországon élő németek minden eddigi, a magyar állammal szembeni lojális megnyilatkozásán. Az erőszakkal elszakított testvér kér helyet ismét az atyai házában. Hivatást tesznek amellett, hogy építői és ezzel birtokosai a honnak, amelyben ezután is élni akarnak. Igéret ez a kívánság arról, hogy az erdélyi szászok, Szent István jogára alát, az ő birodalmában kíván változatlan hűséggel és odaadással élni. Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar közvélemény felé nem hiába hangzott el ez a kívánság.

Az arcvonal több szakaszán ellentámadásba lendültek a németek

A szovjetnek nem sikerült elvágni a kaukázusi német hadsereget. Meghíusult a szovjet átkelési kísérlete a Donecen Rommel visszavetette az angolok támadásait

A NOVOROSSZISZK vidékén patraszállt szovjetek megsemmisítése után a német hadijelentés helyi jelentőségének nevezi a kaukázusi fronton folyó harcokat. Ezzel minden bizommal azt akarja kifejezni, hogy a déli német haderőcsoport által végrehajtott kiürítő mozdulat az alsó Don és a Kaukázus között elterülő térségben lényegében befejeződött. Ennek a csoportnak sikerült elérnie a rosztovi és a Taman-félszigeti hidakat. Az a jelentős német erőcsoport, amely eddig a boszu kaukázusi fronton állott, ma lényegében érintetlen, új feladatok elvégzésére rendelkezésre áll a német hadvezetésnek. Az ellenfélnek tehát nem sikerült a Dontól keletre és délre meginduló támadó műveleteivel elvágni az erőcsoportot. Miközben a Taman-félsziget előtti német hidak állás a Novorossziszktól kiinduló és az alsó Kubánon át futó fronttal hidfőszereken kelet felé halad és Novorossziszkot, Anapát és Krasznodart magabazárja a rosztovi hidat — itt van ma az egységes német keleti front déli sarkpontja — dél felé a Don-törbolyat vidéke határolja. A déli szárny harci tevékenységének befejeztével az orosz offenzíva súlypontja mind köröketöbben a déli

front északi szakaszára toódik el. A középső és felső Donec vidékén és tovább északra, az Oszkoltól nyugatra erős nyomást fejt ki a szovjet és itt elkecseregett elhárító harcok folynak. A szovjet itt át akarja törni a német védelmi frontot, hogy a Donec-kanyarban lévő német állásokat észak felől átkarolja és felgöngyölje.

CHURCHILL néhány órával Angliába való érkezése után tanácskozára hívta össze az angol kormány legfontosabb tagjait. Jelentést tett megbeszéléseinek eredményéről. A közeli napokban a király is fogadja. Churchillnek hazatérése óta a londoni sajtó részleteket közöl a miniszterelnök casablarcai, adanai, kairói, tripolizsi és algiri látogatásairól. A katonai természetű megbeszélésekről egyik lap sem közölhet semmit, sőt célzásokat tesznek arra is, hogy Churchill alsóházi beszámolója sem fog kiterjedni a katonai természetű kérdésekre. A titkolódzás amilyen meg, hogy az egyik jelentés szerint a szemlélyiségek ama névsorából, amely eddig Churchill tárgyalásaival kapcsolatban a lapokban szerepelt, egyesek kimaradnak és ezek a nevek majd csak később kerülnek nyilvánosságra.

szakaszon a bolsevikiek egy egész lövészrezdet, amely a reggeli derengésben áthalolt a folyón, körülvették és néhány ember híján megsemmisítették.

AZ OSZKOLI SZAKASZON MEG TART A SZOVJETTÁMADÁS

BERLIN, február 9. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a véderő főparancsnoksága:

A kaukázusi arcvonalon helyijellegű harcok folytak. A február 5-én Novorossziszktól délnyugatra partatott szovjetek megsemmisítése során összesen 31 páncélos pusztítottunk el. Egy szovjetrezdet, amely a hajnali szürkületben átlépett a Donecen, ellentámadással megsemmisítettünk. A Donec középső folyamánál és az oszkoli szakasztól nyugatra a szovjetcsapatok erős páncélos kötelékeikkel folytatták dühös támadásaikat, amelyeket kemény harcokban visszavertünk. Erős harcokból kötelek, bár az időjárás kedvezőtlen volt, hatások támadásokat folytattak az ellenség menetoszlopai és csapattáborai ellen. A csatárepülők eredményesen avatkoztak be a földi harcokba.

A Ladoga-tótól délre az ellenség megújított támadásai eredménytelenek maradtak és azokat részben már a készenléti állásokban szétvertük. Saját ellentámadásunk alkalmából egyetlen ezred arcvonala előtt 400 elesett bolsevik holttestét számlálták meg.

DÉLANGLIAI KIKÖTŐVÁROST BOMBÁZTAK A NÉMETEK

BERLIN, február 9. (MTI—DNB) A hétfőre virradó éjjel néhány zavaró repülőgép bombákat dobott le Nyugat-Németország területére, amelyek épületeknek okoztak. A német harcizrepülőgépek egy délangliai kikötővárost támadtak meg. Az Atlanti-óceán francia partok elleni támadása során eddigi jelentések szerint az ellenség három bombázót veszített.

Visszaverték a Donec jegén benyomulást kísérő bolsevistákat

BERLIN, február 9. (MTI—Interinf.) A német és a szövetséges csapatok szaporodó és lendületes ellentámadásai a keleti harcok déli gyújtópontján újra megerősítették az ellenállás területét, úgyhogy a bolsevikiek vasárnap kénytelenek voltak néhány mellékszakaszon tehermentesítő hadműveletet kezdeni. Valamennyi támadásukat súlyos és sikeres elhárító harcokban a szovjet csapatoknak okozott érzékeny veszteségekkel visszavertük. Meghíusultak azok a kísérleteik, amelyekkel a Donec-folyó alsó folyása mentén — ahol először léptek fel igen erős kötelékekkel — főleg oldalozó hadművelettel a szomszédos északi és déli állásokat akarták megglazítani.

Mindjobban kitűnik a németek kemény és szívós ellenállása, valamint lendületes ellentámadása, amely ezen a nagy területen a védelmi szakaszok megerősítésére

vezetett.

A Kaukázus nyugati részén a bolsevikieknek a német és a szövetséges csapatok hátába végrehajtott és kudarcot vallott partraszálló vállalkozása a végéhez közeledik. Eddig 31 harcokot számlányoltunk. A halottak száma többszáz. Az Albin-szakaszon ismét visszavertük ellentámadásokkal a Szovjet gyengébb erőit, amelyek kelet felé mélyen visszahúzódtak. Ez az ellentámadás jelentős területi nyereséget eredményezett javukra.

A Donec és a Don között a bolsevisták nagy készülődés után erős csapatokkal támadtak, hogy a nyugati parton megvegyék a lábukat. A német ellentámadások a Donec jegén át benyomult bolsevistákat, akiket a német géppuskatűz amúgyis megtizedelt, a más parti szakaszokon átszivárogtatott kisebb erőcsoportokkal együtt visszavertük keletre. A szomszédos északi

Közügylést tartott a Magyar Nemzeti Bank

A Magyar Nemzeti Bank február 8-án délután 6 órakor tartotta meg 19. rendezési közügylését. Dr. Jakab Oszkár főtanácsos méltatta a távozó dr. Baranyai Lipót elnök kiváló érdemeit és javaslatára a közgyűlés egyhangú határozattal az ülés jegyzőkönyvében örökítette meg a közgyűlésnek Baranyai Lipót elnök iránt érzett elismerését és háláját. A közgyűlés felszólalás nélkül tudomásul vette a főtanácsos 19. jelentését, jóváhagyta az 1942. évi zárszámadásokat, megadta a főtanácsos részére a felmentvényt és Quandt Richard vezérigazgató előterjesztése alapján elfogadta az 1942. évi nyereségelosztásra vonatkozó javaslatot. A közgyűlés elhatározása szerint a nyereségnek a nyugdíjalap és a tartalékalap 5—5 százalékos rendes, valamint a nyugdíjalapnak a kormány hozzájárulásával 1.750.000 pengő összegben történő rendkívüli javadalmazása után fennmaradó részéből a részvényesek számára 6 és fél százalékos osztalék kifizetése válik lehetővé, ami 7 pengő 53 fillérnek felel meg. A bank az osztalékot 1943. évi február 9-től kezdve összes intézeteinél fizeti ki. A közgyűlés ezután a választásokat tartotta meg. A bank alapszabályainak 28. cikke értelmében a főtanács tagjai sorából kilépő dr. vitéz Gyulai Tibor, dr. Jakab Oszkár és gróf Somssich László főtanácsosokat ismét a főtanács tagjává választották, a Láng Gusztáv főtanácsos lemondása folytán megüresedett főtanácsosi helyre pedig a közgyűlés Heinrich Istvánt választotta meg. A közgyűlés befejezése után a bank főtanácsulást tartott, amelyen gróf Somssich László főtanácsost újból a bank alelnökévé választották.

Rendelet a szesz után fizetendő egyed. rusdgi árkülönbözet; lerovásról

KOLOZSVÁR, február 9. A m. kir. pénzügyminiszter rendelete a termelők által házilag szeszre előállított szesz (pálinka) után a fizetendő mérsékelt egyed. rusdgi árkülönbözet megállapítása és a szabadforgalomba került szesz után egyed. rusdgi árkülönbözet fizetési tárgyában kiadott 550—1943. M. E. sz. rendelet végrehajtása iránt, valamint a borfogyasztási adópótlék és a sörfogyasztási adópótlék újabb megállapítása tárgyában a pénzügyminiszter rendelete alapján a polgármester a következőket rendelte el:

Mindazok, akiknek birtokában vagy őrzésében a jelen rendelet életbe lépésének napján reggel 8 órakor szabadforgalomba bocsátott bármilyen minőségű szeszből (börpárlat, pálinka, likőr stb.) együttesen 500 h. l. f. van készletben, kötelesek erről 48 órán belül az illetékes pénzügyi szakasznál két példányban írásban bejelentést tenni és a készletnek az 500 hektoliterfokot meghaladó mennyisége után hektoliter fokként 6 pengő ár-különbözetet kell befizetni.

A szállítás alatt levő, valamint a szesz egyed. rusdgi igazgatóság által jelen rendelet életbe lépésének napján kiadott utalvány alapján a szeszfőzéstől illetőleg a szesz szabadraktárból még ki nem adott mennyiséget úgy kell tekinteni, mintha az a bejelentés időpontjában a címzetthez már beérkezett volna.

A bejelentésben fel kell tüntetni a szesz birtokosának, szesz tárolójának nevét, a szesz tárolásának helyét, illetőleg azt, hogy a szesz szállítása vagy kiadása alatt áll, valamint az összes szeszkészlet mennyiségét.

A pénzügyi szakasz köteles a bejelentés adatait a helyszínen három napon belül megvizsgálni és a vizsgálat eredményét a bejelentésre visszatartott példányra rávezetni.

A befizetésre a pénzügyminiszter indokolt esetben részletfizetést vagy halasztást engedélyezhet.

A bejelentés elmulasztása vagy valótlan bejelentés jövőbeli büntető eljárás alá esik.

A m. kir. b. ügyminiszter rendelete értelmében Kolozsvár th. sz. kir. város területén szedendő borfogyasztási adók tételeit 1943. február 1-től a következőkben állapítom meg:

Bor, pezsgőbor, habzóbor, — ecetkészítésre, vagy ipari sav előállítására előzetes engedély mellett adómentesen felhasználható bor kivételével — literenként 20 fillér. Bormust, szőlőcsefre literenként 14 fillér, gyümölcsle 7 fillér. Az ecetkészítésre, vagy ipari sav készítésére felhasználott bor előzetes engedély mellett adómentes. A városi sörfogyasztási adópótlék tétele a m. kir. pénzügyminiszter 263—1943. X. P. M. sz. rendeletében megállapított sör után fizetendő kincstári ár része, sedés 10 százaléka.

FÁJDALMAS SZÉKELESBEN SZENVEDŐK, akiknek a végbél megbetegedései — mint aranyeres csomók, berepedések, viszkettség, stb. — teszik az életet nehézé, a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz rendszeres használata által sok esetben már rövid idő múlva enyhülést találhatnak. Kérdezze meg orvosát!

Anglia élelmiszerellátása 1943-ban

GENF, február 9. Milyen lesz Anglia élelmiszerellátása az 1943-ik esztendőben? E kérdésre adandó válasznál nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt — hangsúlyozza a „New Review” angol hetilap —, hogy Nagybritannia a háború kitörése idején élelmiszerellátásában 60 százalékban függött a tengerentúli behozataltól. Ambar időkben sok földet törtek fel és állítottak a termelés szolgálatába, az ezzel nyert terméstebbel még korántsem elegendő arra, hogy Angliát függetlenítsék az élelmiszerbehozataltól. Brit közéleti szakértők egyetértettek abban a kérdésben, hogy az angol élelmiszertermelők a háború folyamán sohasem lesznek abban a helyzetben, hogy a termelés bármilyen nagymértű fokozásával is jelentősen csökkentsék Anglia függőségét az élelmiszerbehozatalban. Az USA élelmiszerszállítmányai nélkül — s ezt nyíltan lehet hangoztatni — a brit nép ma már nem élne. A hetilap cikkét, amely ezenkívül a hajóterhiányról is képet nyújt, úgy kell tekinteni, mint amely Anglia lakosságát a fejadagok további csökkentésére készíti elő.

Egy további hírnök arról szól, hogy az angol közéleti helyzetét az angol rádió idegennyelvű adásai propagandából rendkívül rózsás színben tüntetik fel. Azonban a britek részére kiadott belső jelentések elárulják, hogy a közéleti helyzet korántsem olyan

kedvező. Az év elején az angol földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy 1943-ban további 1 millió acre földet kell felszántani, különben a közéleti helyzet nem lesz biztosítható. Ha azonban meg is művelik ezt az 1 millió acre földet, hiányzik a termés betakarítására szükséges emberanyag, legkevesebb 500 ezer lélek. Így az angol földművelésügyi miniszter! Azonban ezt az emberanyagot sehonnan sem lehet előteremteni, sem a többi minisztériumoknak hatásköréből s éppenséggel nem lehet a földművelésügyi minisztériumnak emberről gondoskodnia, mert az őstermelő réteg női munkásai már amúgy is 17 órát dolgoznak naponta. Nehézségek mutatkoznak a hallal való ellátásban is, amelynek pedig a gyakorlati életben mindig igen nagy szerepe volt. A múlt év december 17. napján az alsóházban interpelláltak az elmaradt halszállítványok tárgyában. Ez alkalommal megállapítást nyert, hogy a halászok árújukat a békébeli árak kilenczseresén adják el kéz alatt, miközben a halfogyasztó tömegek üres szatyrokkal térnek haza a halpiacról. Meg lehet emlékezni a papírhányról is, hiszen a sajtó minden áldott nap felhívást intéz a lakossághoz az ócskapapír gyűjtésére. Mindezek a jelenségek bizonyítják, hogy Anglia korántsem úgy ellátva a mindennapi élet folytatásához szükséges javakkal, mint ahogyan arról az angol rádióban hallható hírek beszélnek. (B. E.)

AZ ERDÉLYI PÁRT HIREI

A suttogó propaganda és széthúzás ellen foglalt állást az Erdélyi Párt margittai értekezlete

NAGYVÁRAD, február 9. Az Erdélyi Párt vasárnap Nagyszalontán és Margittán járási értekezletet tartott. A nagyszalontai értekezleten résztvettek Arvay Árpád és Bodnár Sándor országgyűlési képviselők is. Bodnár Sándor beszámolójában megbeszélte azokat, akik a 22 éves egyseget a pártoskodás meghonosításával akarnák megbontani. Ma állandóan körülfutunk, céltudatos óvatosságra van szükség — mondták —, mert a legnagyobb tét, a haza sorsa forog kockán. Ha összetartunk, nincs olyan hatalom, amely Magyarországot letiporhatja és bizonyára eljön a szebb és boldogabb Magyarország ideje.

Arvay Árpád képviselő a suttogó propaganda és a pártoskodás ellen szólalt fel. Ismertette a jelenlegi háborús helyzetet, kifejtette, hogy a rosszakaratú ellenséges hírverés igyekszik a belső frontot gyengíteni. A háborút a magyarságnak meg kell nyernie — mondták.

Margittán a megyei elnökség tartott járási értekezletet, amelyen Pap-

Szász Lajos felsőházi tag, a megyei tagozat elnöke, Patzkó Elemér dr. országgyűlési képviselő, Südy Tibor dr. székelyhídi körjegyző, járási elnök, Daróczy Kiss Lajos megyei főtitkár, Gönczy Sándor járási titkár és a helyi közigazgatási vezetők is megjelentek.

Pap-Szász Lajos elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy az Erdélyi Párt egyenes folytatása a kisebbségi sors magyar egységének, amely helyi zonyította, hogy ennek a földnek lakói magyarok voltak és magyarok lesznek mindörökké.

Daróczy Kiss Lajos ismertette az Erdélyi Párt célkitűzéseit, majd Szentnyessy Károly margittai lakos sorolta fel a margittai és az érvidéki lakosság panaszait és kívánságait.

Patzkó Elemér dr. a bel- és külpolitikai helyzetet ismertette, végül Gönczy Sándor határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében Szentnyessy Károlyt jelölték a földművelésügyi miniszterhez járuló küldöttségbe, hogy a borkérdés kedvező megoldását sürgessék.

A honvédcsaládokért!

Türe és Méra község nemes példát mutat

Amiről 52 tollpárna beszél...

KOLOZSVÁR, február 9. Gyönyörű tanujelét adta hazaszerető áldozatkészségnek Türe és Méra község gazdálkodóinak és nőszövetségének. Annak a mozgalomnak a során, amelyet a Főméltóságú Asszony indított, nemeslelkű sugallattól indítva a honvéd családokért, tudvalevőleg Kolozsváron is nagy lelkesedéssel folyik a munka. Az egyes légtutalmi körzetek fáradhatatlanul dolgoznak annak érdekében, hogy az eredmény valóban méltó legyen magának a mozgalomnak a céljához. A Torda-uti légo. parancsnok, Móricz Béla, körúti során felkereste az egyik házban lakó úri családot, Aracs Andor és feleségét és néhány párnát kért a Vöröskereszt Hadikórházban ápolat sebessétek számára. Jelen volt a lakásban Aracs Andorné édesanyja is, aki Szász Ferenc türei református lelkésznek a hitvese, amikor hallotta, hogy miről van szó, a legkészségesebb szívből szívesen vállalkozott, hogy néhány nap múlva meglesznek a párnák. Ahogyan két-három nap elteltével Bolt István türei gazdálkodó beállított szekerekkel Kolozsvárra, majd néhány más

szeker is érkezett és mindegyik valódi finom habkőnyű tollpárnát hozott, szám szerint ötvenkettőt a Vöröskereszt Hadikórház részére. Amikor Szász Ferenc lelkész felesége útnak indult, hogy nincsen elegendő párnája az új hadikórháznak, a derék türei magyar asszonyok és gazdálkodók, lemondva saját kényelmükről, meglepő gyorsasággal összegyűjtötték az 52 párnát, hogy nemes ajándékukat szeretettel adják át honvédeknek. Olyan szép és példát mutatóan nemes ez a cselekedet, hogy a derék türeik megérdemlik, hogy nevüket is feljegyezzük. Az értékes párnákat adományozók névsora a következő:

Szász Ferencné, Deák Katalin, Bott Ferencné, László Jánosné, Bott Istvánné, Kömös Ferencné, Jakab Pál Jánosné, László János, Szabó Gyurika, Deritei Jánosné, László Györgyné, Tordai Jánosné, Décsai Jánosné, László János (Nani), László Ferenc Gáspár, Bott István, Szabó Ferenc Pálkó, Bálint István, Szabó György, Bálint István Babuci, Szabó János Rózsa, Szabó Jánosné Finom, Jakab

Pál János, Deritei Istvánné Pálka, Nyilas Ferenc, Nagy Györgyné, Nagy János Szabó, ö. sz. Gergely Jánosné, Deritei János Pálka, Molnár György Pataki, László Istvánné (Sándor), Kovács Istvánné, Krucsin Miklósné, Deritei Ferencné (Boncsi), id. Boncz Jánosné, Berki Jánosné, ifj. Boncz Jánosné, László Andrásné, ö. sz. László Jánosné Hidi, Kovács Ferenc, Deritei Györgyné, ifj. Bakos Jánosné, ifj. Nyilas Istvánné, Bakos Ferenc, László János dombi, Gergely György Mufler, Lengyel Kelemen Györgyné, Dersanszky Miklósné, Deritei Ferenc H.

Mindnyájan jó magyarok és igaz emberek.

Megemlékeztünk már arról, hogy Méra község lakossága milyen példás áldozatkészséggel járult hozzá a Főméltóságú Asszony segélyakciójához. A közösségi öntudat erősítésére szükségesnek tartjuk, hogy részleteiben is közöljük a mérai gazdák hozzájárulását: Októberben a mérai leventék gyűjtése 70 pengő eredményezett, novemberben kétezer darab cigarettát, majd a karácsonyi gyűjtés során nagyjértékű meleg ruhákat és 515 pengő készpénzt adományoztak, továbbá 50 kilogram vajot, 62 darab melegítő párnát, érmegelőket, szvettereket gyűjtöttek össze, azután a Gazdakör és a Dalárda műsoros estet rendezett, amelyből szintén 300 pengő gyűlt egybe s végül a hadbaronulak részére történt február 5-i gyűjtés szintén 2416 pengő eredményezett. Ezzel összesen 4663-pengőnyi készpénzt és árul adományozott Méra község lakossága a honvéd családoknak.

Ennek a két magyar községnek, Türenek és Méranak, gyönyörű áldozatkészsége valóban megérdemli, hogy az egész magyar társadalom tudomást vegyen róla. Minden bizonnyal örökké emlékeztetés marad.

Ciano

Az olasz birodalmi kormányzat a Duce által végrehajtott újabb örségváltása gróf Galeazzo Ciano, az olasz impérium ifjú külügyminiszterét új fontos állomáshelyre, Olaszország vatikáni nagykövetének székébe helyezte. Ebből az alkalomból úgy érezzük, kedves kötelességünk a legmelegebben és szeretetteljesebben megemlékeznünk Ciano grófról, aki hazánkban és napjainkban mindenkor igaz nagy barátja volt. Amikor új munkakörének betöltéséhez Isten áldását kérjük, nem feledkezhetünk meg a hálás köszönet szavainak megismétléséről ama páratlanul baráti magatartás miatt, amelyet Ciano gróf az első, majd a második bécsi döntés alkalmából Magyarország érdekében kifejtett. Mint a Duce legelső munkatársa, ő volt az, aki a legmelegebben szállott szóra a zsidó asszony mellett a magyarság érdekeinek védelmében és ezzel is bebizonyította azoknak a baráti és bajtársi kötelezettségeknek igaz és erős voltát, amelyek a magyarságot az olasz nemzethez és annak vezetőihez fűzik.

Ciano gróf hétéves árdu elbucsuott az olasz külügyminisztérium tisztviselőkarától és Bastianini új külügyi államtitkár átvette a külügyminisztérium vezetését. Ciano grófnak vatikáni olasz nagykövetté történt kinevezésével kapcsolatban méltó elismerés körökben rámutatnak arra, hogy Ciano gróf, mint diplomata kezdte meg pályafutását és pályája elején a szentszéki olasz nagykövetségen működött, mint kancelláriai titkár. A multban már több precedens volt arról, hogy az olasz külügyminiszterek a külügyminisztérium elöl való távozás után fontos nagyköveti megbízást kaptak.

Pavolini volt népművelésügyi miniszter hétéves árduát a Messaggero nevű római reggeli lap vezetését, Rotta volt nevelésügyi miniszter pedig a Tribuna című római estilapot fogja vezetni.

KORMÁNYZÓI ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT HAÁZ FERENC SZÉKELYUDVARHELYI TANÁR ÉS FESTŐMŰVÉSZ

BUDAPEST, február 9. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Haáz Ferenc Rezső székelyudvarhelyi ref. tanítóképzőintézeti nemes tanárnak, az ismert festőművésznek a székely népművészet fejlesztése terén szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék. (MTI.)

„Tisztviselőinknek százszázalékosan kell kötelességüket teljesíteni!”

Kolozsvár lakosságának időszerű kérdéseit vitatta meg a törvényhatóság közigazgatási bizottsága

KOLOZSVAR, február 9. Kolozsvár város törvényhatósága közigazgatási bizottsága dr. Inczedy-Joksmán Ödön főispán elnöke alatt a városháza tanácsstermében tegnap délután 5 órakor tartotta február havi ülését. A közigazgatási bizottság ülésén a polgármesteri jelentés során Kolozsvár közigazgatásának számos problémáját vitatták meg.

Dr. Inczedy-Joksmán Ödön főispán elnöki megnyitójában kegyeletes szavakkal megemlékezett az elhunyt dr. Nagy Géza városi árvaszéki elnökről, akit jó szíve predesztinált az árva ügyek vezetésére és aki teljes tudásával vette az árvaszéki ügyeit, mindaddig, míg a halál el nem ragadta tőlünk. A főispán előterjesztése a közigazgatási bizottság ülése jegyzőkönyvében örökítette meg emléket.

241.360 PENGŐ — A FŐMÉLTÓ-SÁGU ASSZONY AKCIÓJÁRA

Az ülés megnyitása után a főispán közölte a törvényhatóság bizottsági tagjaival, hogy a Főméltóság Asszony akciójára, a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére Kolozsváron tegnap délután 2 óráig 241.360 pengőt fizettek be. Közölte, hogy az Anya- és Csecsemővédő Intézet ügyének elintézése folyamatban van. Illetékes kormánykörök hozzájárultak ahhoz, hogy az Anya- és Csecsemővédő Intézet épületéből a Vakok Intézetét a Magyar-utca 21. szám alatti épületben helyezték el, amelyet erre a célra átalakítanak.

A GYERMEKKLINIKA ÜGYE

A gyermekklinika ügyével kapcsolatban bejelentette a főispán, hogy a közelmúltban dr. Molnár Artúr kultuszminiszteri tanácsos Kolozsváron járt, megtekintette a gyermekklinika elhelyezése alkalmas Hargita-szálló épületét, a telektulajdonos azonban olyan kikötésektől tette függővé az épület eladását, amelyet teljesíteni nem lehetett. A kiküldött építészeti szakértők sem találtak az épületet alkalmasnak, így a szálloda megvételét elejtették. Ideiglenes megoldásképpen

a Pasteur-intézetben 30 ágyat bocsátanak a gyermekklinika rendelkezésére.

Időközben azonban ez a helyzet megváltozott, mert újabb szakértők meghallgatása után kiderült, hogy a jelenlegi viszonyok között új klinikát nem lehet építeni. Ezért megint csak a Hargita-szállóval kapcsolatos megoldásra kerül sor. Az egyetem tanácsa a közeli jövőben ilyen értelmű felterjesztést intéz a kultuszkormányhoz s az egyetem akciójával kapcsolatban a főispán ismét közben fog járni a kormánytól a kérdés sürgős megoldása érdekében. A főispán bejelentéseit a közgyűlés köszönettel tudomásul vette.

Ezután a polgármester jelentésének a tárgyalására került a sor.

JELENTÉS A ROMÁN KISAJÁTÍTÁSOKRÓL

A polgármesteri jelentés felemeltette, hogy a III. ügyosztály a földművelésügyi minisztérium rendelete alapján összeíratta a román földbirtokrendezés során kisajátított ingatlanokat és azok tényleges birtokosait. A hivatalos összeírás rendjén 2794 birtoktestet írtak össze 5536 kat. hold és 1291 négyzetűl terjedelemben. A két legnagyobb kisajátítást szenvedő fél az erdélyi római katolikus státus volt 2222 katasztrális hold, a második Kolozsvár város 1191 katasztrális hold terjedelmű ingatlan. A zsidók tulajdonát képező mezőgazdasági ingatlanok kisajátítására vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban az ötholdos aluli zsidó birtokok összege Kolozsváron 21 üres telek, 4460 négyzetűl és 9 birtoktest, 9 katasztrális hold, 686 négyzetűl terjedelemben. A mezőgazdasági termelés fokozására vonatkozó rendelet alapján bejelentett és igazolt őszi vetéstől 207 katasztrális hold őszi buzavetés, 204 katasztrális hold őszi mélyszántás. A bejelentést tevő gazdaságok szántóterületeinek összege 2057 katasztrális hold, tehát a buzavetéstől többet összesen

tőterületeinek tíz százaléka. Ugyanígy arányban végeztek őszi mélyszántást is.

KÖZELLÁTÁSI KÉRDÉSEK

A kenyér- és lisztellátás az elmúlt hó folyamán zavartalan volt. A kenyérlisztellátás egyrészt az illetékes hatóság tevékenységében utalt ki. A zsír- és húsellátás javulása tovább folytatódott. A múlt hónap folyamán uralkodó szigorú fagy miatt a burgonyaellátás szünetelt. Petroleum, cukor és lábbeliellátás jó volt, a takarmányellátás és tejellátás terén azonban még mindig vannak nehézségek. A tejellátásban lényeges javulás nem állt be.

Tájékoztató a város közlekedési viszonyairól

A közlekedéssel kapcsolatban elhangzott panaszok tárgyában a polgármesteri jelentés előadja, hogy a főfogatu bérkocsik száma kevés, a takarmányhiány következtében a lovak nagyrésze legyengült, ezért hegyifuvart nem vállaltak. A főfogatu bérkocsik fuvarozó képességében javulás nem várható.

A forgalomban lévő autotaxik száma 76, ezek felváltva, másodnaponként teljesítenek fuvarot. A motalkókintulás mennyiségét csökkentették, ezért kellett bevezetni a másodnaponkénti fuvarozás rendszert. Mivel kevés számú taxi van, a Kolozsvárra érkező utasok zavartalan ellátását nem lehet teljesen biztosítani. A megállapított napi motalkómennyiség rendszerint nem elegendő és így gyakran előfordul, hogy a késő esti órákban és éjjel nincs kocsik, különösen télen, mikor a hideg miatt járni kell időnként a motort és több benzint fogyaszt. A közönség legszélesebb rétegeit azonban — hangoztatja a jelentés — az autotaxik közlekedési elégtelensége érinti. 1941 januárjában az autotaxikok a kiutalt havi 64 ezer liter motalkó

A tüzfiaclátás terén a múlt hónap folyamán a várt javulás nem következett be s ezért az ellátás zavartalansága hiányos volt.

A kevésbé tehetőse népréteg tüzfiaclátásának ellátása céljából igénybe vették a város területére beérkező minden tüzfiamennyiséget és abból legelsősorban a tüzfiaclátástól megfosztottakat biztosították.

Az elmúlt hónap folyamán szervezték meg a Magyar Bolt alagsorában a városi vásárocsarnokot. A közellátás szempontjából a vásárocsarnok működése igen előnyös.

mellett 7200 napi kilométer teljesítményt ért el. Azóta két ízben csökkentették az autotaxikok részére szolgáló motalkómennyiséget, úgyhogy most már csak napi 4200 kilométer teljesítmény lehetséges. Ezért egyrészt a járatűrűséget kellett csökkenteni, másrészt az autotaxivonalak hosszát kellett alaposan megrövidíteni. A közönség is gyakrabban veszi igénybe az autotaxikat, amit bizonyít az, hogy az utóbbi másfél év alatt az utasszám havi 526 ezerrel 757 ezerre, tehát több mint 50 százalékkal emelkedett. Ilyen utasszám mellett a kocsik állandóan zsúfoltak és az utasok egyrészt nem tudják elszállítani. Ehhez járul az is, hogy a rendőrkapitányság 25 személyben állapította meg a kocsik befogadóképességét, több utast pedig nem vehetnek fel. A lemaradó utasok természetesen zugolódnak és a közlekedési nehézségek miatt elégedetlenségüknek minduntalan kifejezést adva, a közhangulatot rontják. Jelentette ezzel kapcsolatban a polgármester, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik fog a közlekedési viszonyokon javítani.

Közérdekű hozzászólások

A polgármester jelentéséhez elsőnek dr. Csekey István egyetemi tanár szólott hozzá, aki megállapította, hogy az érkező vonatknál nincs autotaxi, egyes utcákból a városi szemetet napokon át nem hordják ki, más helyen pedig a szeméthordó gyerekek korai eszengetésükkel felzavarják az embereket. Dr. Bartha Ignác a kapualatti üzletek eltávolításával kapcsolatban kérte a polgármestert, hogy a rendkívüli viszo-

nyokra való tekintettel, az eltávolítás időpontját a háború végéig tolják ki. Csekey István professzor méltányosnak találta Bartha Ignác kérését, de mégis kérte, hogy legalább a Főterem lévő kapualatti üzleteket távolítsák el, mert a város képét rontják. Bartha Ignác kijelentette, hogy szépségeti szempontok tényleg szükségesek teszik a kapualatti üzletek eltávolítását, de az időpont erre nem alkalmas.

A polgármester válasza

A felszólalásokra válaszul a polgármester kijelentette, hogy a jelenlegi viszonyok között, minthogy „vis maior” esete forog fenn, a városi közlekedést nem lehet javítani és abba bele kell nyugodni. Felemlíti, hogy Kolozsváron voltaképpen nincsenek távolságok, csodálkozik a közönség türelmében, hogy aránylag rövid utvonalakra is gépjárműveket vesz igénybe. A szemétki-hordással kapcsolatban kijelentette, hogy 14 szeméthordó gépkocsi helyett ezt a szolgálatot most csak 5 gépkocsi látja el. A kapualatti üzletek eltávolításával kapcsolatban a leghatározottabban kijelentette, hogy

senkit, akinek üzlethelyisége nincs, jelenlegi helyiségéből kitenni nem fognak addig, amíg megfelelő üzlethelyiséghez nem jut hozzá, így ezeknek az üzleteknek eltávolításával károsodás senkit sem fog érni.

Az interpellációkra adott válasza végén felhívta a polgármester az ülésen jelenlévő tanfelügyelőt, tegye gondoskodás tárgyává, hogy az iskolák növendékei úgy mint Pesten, lépcsőzetesen 8 és 9 óra között menjen az iskolába, hogy ezáltal az autotaxikon megfelelő helyhez juthassanak.

„Mindenkinek teljes munkarejével kell dolgozni!”

A polgármester válaszában a közigazgatási bizottság tudomásul vette. Ezután dr. Szent-Iványi Árpád h. árvaszéki elnök tette meg jelentését. Fájdalommal emlékezett meg az elhunyt dr. Nagy Géza árvaszéki elnök haláláról és bejelentette, hogy az árvaszék tisztviselőinek létszáma az utóbbi időben nagyon lecsökkent és ezért feladatának csak a legnagyobb erőfeszítések árán tud eleget tenni.

A polgármester erre vonatkozólag kijelentette, hogy most

kell szednie és éjjel-nappal kell dolgoznia,

mert a fronton harcoló katonáink és az ország érdeke ezt megköveteli.

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI JELENTÉS

A következő felszólaló dr. Sölyom Sándor városi tisztifőorvos volt, aki jelentette, hogy a születések száma a múlt hónapban 177, a halálozásoké 170 volt. Járvány nem volt, fertőző betegségek csak szőrványosan és csekély számban fordultak elő. A tisztiorvosok 288 bizonyítványt állítottak ki, 158-at házasságkötés céljaira, 222

gyermek részéről törvényellenes védőoltásban és 91 lakost oltottak be hastífusz ellen. A Zöldkereszt egészségügyi szolgálat 1114 gondozásra szorultat vett gondozásba. Ezek között 834 kiló cukrot és 3686 liter tejet osztottak ki. A városi kórházban 161 beteget gyógykezeltek.

A főorvosi jelentést tudomásul vették, indítványára kimondták, hogy az egyetemi klinikák férőhelyeinek jobb kihasználása érdekében az ágyak számának szaporításáért felterjesztéssel fordulnak a kormányhoz.

Ezután a többi különböző jelentések kerültek sorra.

A SZABADSÁGOSOK VISSZAUTAZÁSA A HADMŰVELETI TERÜLETRE

A 200-zal kezdődő tábori postaszámu alakulatoktól szabadságon lévőket további elszállítása végett február 9-én 18 óráig a budapesti rendészeti és katonagondozó állomáson elutazásra jelentkezzenek azok, akik korábbi jelentkezésük január 24-re, vagy a következő napokra kaptak helyjegyet. Ezzel a korábbi napokra helyjeggyel ellátottak szállítása beza-
rúl és kezdetét veszi a többi szabadságon lévő elszállítása. Február 11-én Lavoconén jelentkezni kötelesek azok, akiknek szabadságolási igazolványuk szerint ott január 20-án, vagy az előző napokon kellett volna jelentkezniük. Február 12-én pedig azok kötelesek jelentkezni, akiknek oda január 21-én kellett volna beérkezniük. Aki a vasúti összeköttetés miatt az itt közölt napokon nem tud jelentkezni, a következő napon feltétlenül jelentkeznie, de késését az induláskor a vasúti állomáson igazoltassa. Az ellenőrzés eredménye szerint az utazóknak még mindig több csomagjuk van, mint amennyit két kézben könnyű szerrel hosszú uton el tudnak vinni, holtott a vasúti végállomásra szállítóeszköz nem áll rendelkezésre. Romló és még nem engedett anyagokat senki ne vigyen. Bajtársak számára csomagot senki ne vállaljon, mert a kézbesítés kötelezettségének nem tud eleget tenni és akkor őt gyanúsítják. Szabálytalan csomagok elszállítását a rendészet parancsnokság megakadályozza.

Tűzharcos ünnepség Bánffyhunyádon

KOLOZSVAR, február 9. A Tűzharcosok Szövetségének Kolozsvári Főcsoportja megalakulása óta értékes munkát fejt ki, a tűzharcosok közötti kapcsolat fenntartása és a nemzetvédelem fokozása érdekében. Rögtön, megalakulása után, sereg-szemlélet tartva Kolozsváron, olyan élő szervezetet épített ki, mely mintájául szolgál az ország többi hasonló intézményének. A bajtársas szellem fejlesztésén kívül hathatós munkával járul hozzá a belső front megerősítéséhez. Ezt az értékes munkát maga a vezetőség irányítja, amelynek tagjai Baatz Jenő nyug. honvéd vezérőrnagy, a Tűzharcos Szövetségnek díszelnöke, Koncz Rudolf századparancsnok, Lumitzer Sándor vezető tiszt és Marczinkiewicz Zoltán ügyvezető tiszt főtitkár.

A szövetség a tűzharcosok eszme terjesztésére sorozatos előadásokat rendezett a közelmúltban. Így többek között Marosvásárhelyen, Gyergyószentmiklóson, Sepsiszentgyörgyön, majd Gyaluban, Győr-
vásárhelyen, Mágyarkiskapuson, Nagyká-
puzon és Körösfőn rendezett hetenként nemzetnevelő előadásokat. Legutóbb február 6-án Bánffyhunyádon rendeztek nemzetnevelő előadást. Az előadás a Magyar Hírszeleggyel kezdődött, majd Szabó János bánffyhunyadi tűzharcos lelkes szavakkal köszöntötte Bánffyhunyadi lakos-
sága és tűzharcosai nevében a főcsoport kiküldöttét s az összes bajtársak nevében hitet tett az egység és összetartás mellett. Ezután Marczinkiewicz Zoltán lendületes beszédben ismertette a tűzharcos mozgalom célját.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a bánffyhunyadi tűzharcos bajtársak fogadalmat tettek a tűzharcos eszme mellett, majd az előadás a Himnusz hangjaival ért véget.

460—1943. Felsőszőcs község előljárósága
től. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Felsőszőcs
község előljárósága közhírré teszi, hogy a tu-
lajdonát képező agrárreformos országúthoz
közelfekvő bükkerdő folyó évi vágásterületét
zárt ajánlatok útján értékesíti. Az ajánlatok
kat folyó hó 19-ig írásban, lezárt borítékban
„Árajánlat erdő kitermelésére“ megjelöléssel
kell az előljáróságnál benyújtani. Az ajánla-
sak zárt írásbeli lehet, a vevőnek áralku-
lációt kell adnia, valamint nyilatkozatot ar-
ravitonakozólag, hogy büntetőjogi felelősség
tudatában a maximális árakat betartja. Az
ajánlattevőket felhívja az előljáróság, hogy
azon ajánlattevők, kik a körjegyzőség mun-
káisaival dolgoztak, valamint a hadirok-
kant és honvédelmi gondozottak egyenlő aján-
lat esetén előnyben részesülnek. Az erdőterü-
letek állami kezelésben vannak, az ajánlat
illetve az ajánlat alapján megkötendő szer-
ződés ajánlattevőre azonnal, míg a község-
re csak a kolozsvári Erdőigazgatóság jóvá-
hagyása után lesz kötelező. Az ajánlatok fe-
lett fenti Erdőigazgatóság dönt. Kiküldési ár
4000 pengő, bánatpénz 400 pengő, utóbbi
Felsőszőcs község letépténytárába f. hó 19-
előtt befizetendő. 15 nap alatt az ajánlatot
elnyerő köteles a bánatpénzt 4000 pengőre ki-
egészíteni. A kitermelésre és a vételár többi
részének megfizetésére vonatkozóan a vevő
köteles a községgel szerződést kötni. Az erdő
Felsőszőcs község határában terül el, állomá-
nya bükkfa, mintegy 60 százaléka mufának,
vagy tölpfának elsőrendű. A fa mennyisége
hozzávetőlegesen mintegy 5000 ürméter.
Adókat, valamint a szerződéssel járó illetéke-
ket vevő köteles fizetni. Utóajánlat nem te-
hető. A vágásterület bármely nap megtekint-
hető az erdőőr vezetésével. Esetleges bő-
vebb felvilágosításokat az előljáróság nyújt.
Felsőszőcs, 1943. február 4. Előljárósága

Kegyelmet adott a kormányzó egy halálraítéltnék

MAROSVÁSÁRHELY, február 9. Kiss Ferenc rovtomultu kömüvesegédet 1942 december 28-án a marosvásárhelyi törvényszék statáriális bírósága kötél általi halálra ítélte.

Kiss Ferenc Szamosújvár előtti állomáson a vonaton elsötétítés ideje alatt elemelt egy bőröndöt. A másik lopást éjszaka 11 órakor követte el Déd vasútállomásán, ahol szintén egy utastól lopott bőröndöt. A tárgyalás folyamán az első lopás időpontját a bíróság nem állapíthatta meg pontosan, ezért az első vád ügyében úgy döntött, hogy Kiss Ferenc ügyét majd rendes bíróság tárgyalja le. A második vád: a dédai vasútállomáson történt lopásban bűnösnek mondotta ki, ezért kötél általi halálra ítélte. Kiss Ferenc védője, dr. Szilágyi Olivér a kormányzói kabinetirodához kegyelmi kérvényt nyújtott be. Tegnap délelőtt hirdették ki a legfelsőbb hely határozatát.

A kormányzó Kiss Ferenc halálbüntetését megváltoztatta 15 évi fegyházzá, 10 évi politikai és hivatali jogvesztéssé. Az elítelt könnyes szemekkel vette tudomásul a kegyelmi határozatot. Egyébként az első lopás ügyében rövidesen rendes bíróság elé állítják Kiss és ítélkeznek fellette.

Megkezdődött a marosvásárhelyi szabadegyetemi előadássorozat

MAROSVÁSÁRHELY, február 9. A kolozsvári egyetem professzorainak szabadelőadássorozata tegnap kezdődött meg Roska Márton egyetemi tanár előadásával. Az előadást a református kollégium dísztermében tartotta a tudós professzor. A szabadegyetemi előadássorozatot Mikó László főispán nyitotta meg, hangzott, hogy az elte 22 esztendő alatt a székeség mindig csak adott, de semmit sem kapott. Most az első eset, hogy a székeség főváros pótolhatja azokat a hiányokat, melyek a 22 éves idegen megszállás alatt kulturális téren előállottak. Üdvözölte a kolozsvári egyetem tanárait, köszönetét fejezte ki a város nevében fáradozásukért. Ezután Roska Márton tartotta meg előadását „Honfoglalás kori emlékeink” címen. Kétórás előadásában azt fejtette, hogy már a honfoglalás kori emlékek bizonyítják, hogy itt már a honfoglalás idején magyar letelepülések voltak, hangzott, hogy annak szükségességét, hogy rövidesen tudományosan is feldolgozzák a honfoglalás kori emlékeket, hogy a világ előtt is bizonyíthassuk, hogy a magyarság Erdély területén honfoglalás kora óta él.

Új tisztikar választott a Nagybányai Polgári Olvasókör

NAGYBÁNYA, február 9. A megszállás alatt a magyarságot fenntartó Nagybányai Polgári Olvasókör saját helyiségében tartotta meg évi beszámoló és tisztújító közgyűlését. A jelentésből megtudtuk, hogy a nagymultu Olvasókörnek 268 tagja van, amely tömör egységben működik továbbra is a magyar kulturális célokért. Különösen szép eredményt mutat fel a könyvtár, amely 3787 műből áll, 4890 kötetben. Nem jelentéktelen számok ezek a magyar eszmék és gondolatok szorgalmazásában, amelyekért ez a nagymultu intézmény Nagybányán munkálkodott.

A különböző érdekes beszámolók után a választásokra került a sor, amelyet Gaál János gyógyszerész elnökletével bizottság vezetett le titkos szavazással a következő eredménnyel:

Tisztikar: Elnök: Oláh Sándor ref. esperes, alelnök Nagy Lajos hentes, tisztú ügyész: dr. Bagossy Sándor, titkár: Veress Ferenc ig. tatító, ellenőr: Burján Sándor, pénztárnok: Bartal József, könyvtáros: Hannay Flórián.

Választmányi tagok: A. Nagy János, Csorba László, Böcsa Pál, Enyedi Béla, Hlasznyi Ferenc, dr. Földes István, Gaál János, Kaiser Antal, Kovács Gyula, Koleszár István, Krisán Károly, Krisán P. Pál, Lerch Béla, dr. Matyasovszky József, Petky Gyula, Petky Károly, dr. Stoll László, Steinfeld Adolf, dr. Rozner István, Szentmihályi József, Miszti Lajos, Tóth Lajos, Török Ferenc, Vojth Géza. Választmányi pótagok: Hénner Lajos, Ketney Zoltán, Holczmann István, Miskolczy Árpád, Senczy István, Maday József. (gy.)

TÖLTÖTOLLAK minden árban, minőségben nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban,

Nem tölti be az Orvosi Kamara a vitéz Novák Ernő lemondásával megüresedett elnöki székét

KOLOZSVÁR, február 9. Óriási érdeklődés mellett tartotta meg a kolozsvári Orvosi Kamara szokásos évi közgyűlését a kolozsvári új klinikák előadó termében. A gyűlést vitéz Dombóy Zoltán alelnök nyitotta meg. A Magyar Hírszék után előadta, hogy az orvosi kar ma nemcsak mondja, hanem éli is a klasszikus igazságot, hogy „salus rei publicae est suprema lex”. Meghatódva emlékezett meg azokról, akik életüket áldozták a legelső magyar ember fiával együtt a magyar hazáért. Felhívta az orvosok figyelmét, hogy megbonthatatlan zárt egységben kell állanunk orhelyünkön és magunka kell vállalnunk arra szoruló hadbavonult kartsaink család-jainak támogatását. Orvosi hivatásunk parancsa szerint ott kell lennünk mindenütt, ahol gyógyíthatjuk a háborúval járó sebeket s meg kell menteni a veszélyeztetettek életét és munkaképességét a jövőre számára, az orvosi rendnek úgy kell dolgoznia, hogy az eljövendő béke építő munkájához már meglegyenek a biztos alapok. Az alelnök nagyhatású megnyitóját dr. Nappendruck Kálmán orvoskamara titkár terjesztette elő évi jelentését, melyből kitént, hogy a kamara választmánya és tisztikara gondos figyelemmel kísérte az orvosi kérdések minden területét s különösen szíven viselte a hadbavonult orvosok érdekeinek védelmét, amelyre segélyalapot létesített és elhatározta a tagdíjaknak 50 százalékkal való felemelését erre a célra. Bejelentette a

közgyűlésnek vitéz dr. Novák Ernő elnök lemondását, aki a zsidó orvosok kérdése miatt felelősségérzetének kényszerítő parancsszáva folytán elvi okokból nem vállalta többé az elnöki tisztséget. A közgyűlés úgy határozott, hogy az elnöki széket nem fogja betölteni, hogy az mindenkor emlékeztesse a kamara tagjait azokra a kristálytisztaságokra, amelyeket dr. vitéz Novák Ernő hirdetett s amelyek mint vezérfő megmaradtak a jövőre is. Több professzionális kérdés előterjesztése után a kérdéshez dr. Horváth Béla a MONE elnöke szólott hozzá, aki a MONE nevében kijelentette, hogy a MONE a mai világháborús helyzet miatt elvei feladása nélkül abban a reményben, hogy azok diadalra fognak jutni, a maga részéről hozzájárul az ügymenet zavartalan további folytatásához. Dr. Hajnó Gábor az elfogadott pénztári jelentést terjesztette elő, amelyet a számvizsgálóbizottság átvizsgálva, helyesnek talált. Vitéz dr. Pál Gábor nagyhatású beszédében a katonai szolgálatra bevonuló polgári orvosok érdekében tett egy javaslatot, amelyet a közgyűlés elfogadva, elhatározta, hogy ebben az ügyben országos mozgalmat indít.

Dr. Kopár Gerő, a kolozsvári fogászati klinika igazgatója indítványt terjesztett elő a minden előképzettség nélküli fogások orvosi ténykedése ellen s a közgyűlés egyhangulag magáévá tette az indítványt.

Hogyan akarták az oroszok Afrikát bolsevizálni

RÓMA, február 9. Az utóbbi időben mind élelnebb aktivitást fejt ki Északafrikában a bolsevista propaganda és befolyása napról-napra növekszik. Ezzel kapcsolatban a „Rivista della Colonia” című lap egyik cikkében rendkívül érdekes visszhangot adott az Afrikában kifejtett bolsevista propagandára és politikára. A római gyarmati újság emlékeztet arra, hogy már 1921-ben, a harmadik internacionale második kongresszusán a következő alapelvet szögezték le:

„A világ-kapitalizmusra olyan módon mérhetjük a legérzékenyebb csapást, ha a gyarmataikon harcolunk az imperialista hatalmak ellen.”

A Szovjet azzal kezdte meg munkáját, hogy a benszülött lakosság soraiban a függetlenség gondolatát propagálta, majd lázadást szított a megszálló hatalmak, Anglia, Franciaország és Spanyolország ellen.

„A leigázott népek felszabadítására” kidolgozott bolsevista program a következő négy pontra támaszkodott:

1. A propaganda segítségével igyekeztek felbreszteni a benszülöttek nemzeti öntudatát.

2. A benszülöttek között meginduló mozgalmakat a szovjetügynökök tevékenységével, pénzügyi támogatással és végül fegyverszállítással erősítették.

3. Utcai felvonulásokat és terrorselekményeket szerveztek meg, hogy ily módon a nemzeti felkelést elősegítsék.

4. Ugynevezett „akció bizottságokat” állítottak fel, ezeket megfelelőképpen iskolázták és kiképezték, hogy aztán alkalmas pillanatban ezeket kiálthassák ki „törvényes kormányoknak”, amely aztán a hatalmat magához ragadja.

A Szovjet végső célja abban állott, hogy Északafrikában hatalmas szövetségi köztársaságot állítson fel.

A bolsevisták 1924 augusztusában alapí-

tották meg a hírhedt „angol-francia-spanyol-holland gyarmati bizottságot”, amely Genfben tartotta titkos székhelyét. A bizottság a kommunintern pénzelt, első alakpént 3 millió rubelt kapott s ezenkívül titkos összegeket kapott az angolai, franciaországi és belgumi kommunista pártvezetőségtől.

Francia-Északafrikában a harmadik internacionale a francia kommunisták közvetítésével fejtette ki tevékenységét.

Algéria hamarosan az egész északafrikai kommunista propaganda közép- és kiindulópontja lett.

Emir Khaled, akit Franciaország kiutasított az országból, külföldről rendkívül élénk lázító propagandát fejtett ki. Moszkva ezenkívül számíthatott a fővárosban élő 50.000 algériai munkásra is.

Sokkal élesebb formákat öltött a kommunista mozgalom Tunéziában, ahol különösen a nacionalisták támogatásának rendszerét alkalmazták.

Számos francia és arabnyelvű tunéziai lap finanszírozása folytán a mozgalom mindjobban megerősödött. A helyi francia hatóságok bármennyire is igyekeztek rendet teremteni, szinte napról-napra nőtt a tüntető felvonulások, zavargások és sztrájkok száma s a rendezetlenség hamarosan átterjedt más északafrikai területekre is. 1936-ban pl. csupán Algériában 166 sztrájkot számláltak. Ami végül Egyiptomot illeti — írja a Rivista della Colonia — Bakuban „orosz egyület” alapítottak Egyiptom felszabadítására.

Amidőn az angol hatóságok erőiesen elnyomták Egyiptomban a kommunista üzelmeket, a Szovjetunió fokozott energiával kezdte meg a kommunista sejtek megszervezését Közép és Délafrikában, hogy későbbi időben onnan kerítessen hatalmába Északafrikát.

(T. P.)

Egyévi börtönre ítélték a tolvai családleányt

KOLOZSVÁR, február 9. Kimpian Zsuzsa szucsági családleány, akit már lopásért kétszer ítélték fegyházbüntetésre, mult évi nyarán Kolozsváron szolgálati helyén 8 pengőért lopott és megszökött. Néhány nap múlva más-hova állott be s onnan 10 pengőért lopott. A rendőrség ekkor feljelentés alapján letartóztatta s mint a rendőrség foglyát, takarítási teendők elvégzésével bízták meg a központi rendőrségen. Kimpian Zsuzsa itt is hű maradt szokásához és az egyik ablakból elloptott egy szál kolbászt, amit a hüvőre tettek ki a rendőrlégenyek.

Kimpian Zsuzsát a törvényszék hármias büntetőtanácsa jogerősen egyévi börtönbüntetésre ítélte.

Ilea László almásszentmáriai földműves

az elmúlt ősszel meghamisított egy fafuvarozási bécát. Közokirathamítás büntette miatt, amelyet a törvényszék vétségé minősített, egyhónapi elzárásra ítélték. Az ítélet jogerős.

Kaiser Kálmán asztalossegég, ki az 1941. év folyamán a kolozsvári főpostán volt csomagraktáros, két ízben elcsikkasztotta egy-egy utánvételes csomag utánvételi díját, majd hogy sikkasztását leplezze, hamis utalványt állított ki. A törvényszék bűnösnek mondotta ki és kéthónapi elzárásra ítélték, de büntetlen előéletére való tekintettel az ítélet végrehajtását próbaidőre felfüggesztették. A vádat képviselő királyi ügyész az ítélet felfüggesztése ellen és súlyosbítás miatt fellebbezett.

RIKA

asztató és

RIKA

surolópor
nem
háborus
pótanyag

RIKA

a legjobb
minőség!

RIKA

Kapható:

Köztisztviselők, Dermatata, Irisztelepi és Kalács-szövetkezetben.

Közösségi öntudat

Napról-napra megható példát látjuk annak, hogy a magyar tömegek mennyire átérik az idők parancsszavát. Különösen jellemző a nemzeti öntudatra, hogy az áldozatkészségből a legszegényebbek is készítenek részüket és sokszor erejükön felül áldoznak a közösségi célokért. Hetven magyar gazda gyönyörű példaadásával kell most megemlékeznünk. A bányavidéken, a kővárhegyi völgyben körjegyzőség körzetében egyik legszegényebb faluja Kisfennősi község. A terménybeszolgáltatási rendelettel kapcsolatban a község lakossága a kötelező mennyiségen felül 17 métermázsát rizst és két mázsát búzát ajánlott fel a közlelmelés további céljaira. Ezt a mennyiséget 70 kisfennősi földműves adta össze és ellenértéket, 475 pengő 32 fillért a Fő-méltóság Asszony segélyakciója jutára fordították. Az egész magyar közvéleménynek fel kell figyelni a közösségi öntudat gyönyörű példájára. A kisfennősi gazdák ugyanis ugyiszólván a mindemapi kenyerükből vonták el ezt a mennyiséget, hogy hazafias kötelességüknek eleget tehesse. Példát mutattak ezzel mindazoknak, akik szerencsésebb anyagi körülmények között élnek, különösen a „kedvezményezett-eknek”, akik jogosítványuk révén jutottak jövedelmükhöz. A 70 szegénysorsu magyar gazda példája melegséggel tölti el a szíveket és azt bizonyítja, hogy a magyar nép érzésében és tetteiben egyaránt, bármikor kész nemzeti céljainak szolgálatára. Kövesse ezt a példaadást gazdag és szegény egyaránt, hogy még jobban megerősíthessék a belső front egyezését és biztosíthassák a jobb jövőt.

Árdrágitókat ítélt el az uszorabíróság

KOLOZSVÁR, február 9. A kolozsvári törvényszék egyes uszorabírája legutóbbi ülésén Ráró Konstantin fejtér földművest, aki a tehénte literét heteken keresztül 80 fillértért árusította, kéthónapi elzárásra ítélte. — Takács Jánosné szászfenesi asszonyt ugyancsak tejdarágitásért 60 pengő, Turós Mártonné szászfenesi asszony tejdarágitásért 100 pengő pénzbüntetésre kapott. — László Ignác kolozsi hentes továbbadási célzattal drágábban vett meg egy sertést. Ötszáz pengő pénzbüntetésre ítélték. Valamennyi ítélet jogerős.

Ismerjük meg jövőnket!

Nostradamus Csillagorákulum
1943. évre

Ez a kézikönyv hónapról-hónapra megmondja mindenkinek, hogy milyen éghatásokkal kell számolnia. Ezek a hatások természetesen egyszer jók, máskor rosszak s meglehet, hogy ugyanaz a hónap valaki számára kedvezőtlennek ígérkezik, míg egy másiknak, aki más napon született, nagyon is kedvező. Az elsőnek tehát az legyen a célja, hogy óvatossággal ne adjon alkalmat a rossz hatások érvényesülésére, a másiknak pedig az, hogy a jó hatásokat minden tőle telhető eszközzel igyekezzék hasznosítani.

A hasznos könyv ára 3.80 pengő.

Kapható az ELLENZÉK könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utánvétellel is azonnal megküldjük.

BÖRNOTESZK, BÖRTÁRCAN minden színben és minőségben az „Ellenzék” könyvesboltban kaphatók. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

Szabadegyetemi előadások Nagybanán

Nagybánya, február 9. Amint annakidején megírtuk, a szatmármegyei iskolánknál: Népművelési Bizottság, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem népművelési tanácsának közreműködésével nagy gondot fordított a szabadegyetemi előadások, melyek február hó 3-án meg is kezdődtek. Az első előadást „A növényvilág börtönjében” és „A börtönvilág és a társadalom” címen vitte dr. Berde Károly egyetemi tanár tartotta. Az előadás „Öt n. Szabó Miklós polgármester mondott köszönetet az egyetem rektorátusának a szabadegyetemi előadásokhoz Nagybanán való megrendezéséért, míg Földes Ferenc megyei iskolánknál népművelési főtitkár beszélt a szabadegyetemi előadások jelentőségéről. Ezután tartotta meg v. dr. Berde Károly előadásait. A következő előadást február 10-én Kristóf György egyetemi tanár fogja tartani „Az ember tragédiája, az ember diadala” címen, mely előadás ele már nagy érdeklődéssel tekint Nagybanán közönsége. (RY.)

KOLOZSVAR VÁROS TISZTVISELŐI ÉS ALKALMAZOTTAI A HONVEDEKÉRT. Kolozsvár thj. sz. kár. város tisztviselői, alkalmazottai és altszervei azon az úszágon felel, melyet a hadbavonultak hozzátartozóinak jelajánlataik, gyűjtsé rendszert a sebesültek cigarettáival és almával való ellátásáért. Ennek a feladat és önzetlen munkának eredményeként 393 P. című cigarettát és almát juttattak elosztás végett illetékes helyre.

SIBALESETEK NAGYBANÁN. Tudósítónk jelenti: Adám Sándor csendő az Izvoráról sítalpon Alsófernezselyre igyekezett. A rossz úton megcsúszott és a kezében tartott sítalponba beleesett. Szerencsére az esés következtében a sítot csak az alsó testrészen okozott sérülést és nem fordult a testén keresztül. A megsérült csendőrt a szatmári kórházba szállították. — A másik balesetet Ficsor Mihály 21 éves honvéd szenvedte a Virág-hegyen. Több társával sziklák között végzett. A Virág-hegy lábánál egy sziklára kikerült, amikor ballába oly szörnyesen került keresztállásba, hogy két helyen is eltört. A nagybanányi kórházba szállították.

NYUGTÁZÁS. Az utóbbi 24 órában az alábbi szeretetadományok érkeztek kiadó hivatalunkba. A kolozsvári MÁV fűtőház személyzete 2.169 pengő 60 fillért gyűjtött össze a hadbavonultak hozzátartozói részére. — Gál József né Szentivánfalva falváról nagyobb szeretetszolgálatot küldött postán Pap Jánoska és négy kis testvére részére. A nemeslelkű adományokat ezúton nyugtázzuk azáltal, hogy azokat rendelkezési helyére juttattuk.

HETVENEZER PENGŐT LOPTAK EL NAGYBANÁN. Tudósítónk jelenti: Attl és Rácz kolozsvári építővállalat nagybanányi irodájából ismeretlen tettes egy páncéltáskában őrzött hetvenkétezer pengőt lopott el. A rendőrség erőfeszítéssel nyomoz a tettes kézrekerítésére.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szótól 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és feligés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb kötéseknek. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről bélyegeken beküldhetők.

Házasság és levelezés

FIATAL, független ur keresi hasonló hölgy ismeretséget. Jelige: Pajtás. 0416

„FIATAL KÖNYVELŐNŐ” kiadóban levele van. 369

VEGYES

ÚJ MAGYAR VASKERESKEDES. Simonffy Albert volt tordai vaskereskedő üzletet Kolozsvár, Egyetem-utca 3. szám alatt, az udvarban megnyitottam. Kérem az intézkedő, vállalatokat, a helybeli és vidéki nagykereskedőket, hogy megrendeléseikkel és vásárlásaikkal megtiszteljék szíveskedjenek. 0412

ÉPÍTŐIPAROSOKNAK ajánlataikhoz rajzokat pontosan készít Handler Dezső, postafiók 222. 0396

FAS munkatársat keresek, külső, belső munkában jártas tisztviselőként, esetleg tőkével társ lehet. „Keresztény jövő” jelige. 0410

ZONGORA, jazz-zongora, tangóharmonika oktatás, KOTTÁZÁS, Handler Dezső, postafiók 222. 0396

JÓL jövedelmező alkalmi üzlethez pénztársat keresek. Cím a kiadóban. 0411

NÉMET, angol, szerb, francia, horvát nyelvtanítás, fordítás. Handler Dezső, postafiók 222. 0396

BETÁRSULNEK, vagy haszonrészesedésre kihelyeznek 4—5000 pengőt. Ajánlatokat „1918” jelige kiadóba kérek. 368

ADÁS-VÉTEL

SÜRGŐSEN eladó szépkivitelű söberlány, diófurnéros kombinált szekrény, kétszemélyes rekamie, körasztalok, székek, egy lakksizsolt konyhaberendezés. Török István műasztalosnál, Teleki Pál-utca 3. szám. Óvárban. 0418

ELADÓ antik kredenc. Gyulai Pál utca 21. szám. 355

4 plus 1 lámpás Orion rádió, 1942-es típus, sürgősen eladó. Csaba-utca 164. 0404

MÜTERMI fényképezőgép állvánnyal olcsón eladó. Leika fotónál, Deák Ferenc-utca 45. 0408

VASKÉPÉNYT keresünk megvételre, 50—60 centiméter átmérővel és 10—15 méter hosszúságban. Telefon 36—95. F

JÖMENETELÜ éterem családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban. 0392

MAGAS ÁRÉRT veszek használt ruhákat. „Dorotheum”, Deák Ferenc-utca 32. F

EZÜSTRÓKÁK,

kékrókák, bolerók, boák, szörmebundák legolcsóbban Veszprémi Sándor szűcsmesternél, Bátya-utca 4. Óvár, udvarban. F

ZONGORÁT, rövidet, kereszthúrosat, vagy pianinót keresek. Magas árat fizetek. Ajánlatokat Juno illatszertárba Kovácsnak, Jókai-utca 5. címre kérek. 0425

JÓ állapotban levő zongorát megvételre keresek. „Zongora” jelige. 0413

MINDENFELE használt butort, rekamiet, szőnyeget veszek. Szabó, Kádár-utca 12. F 350

REKAMIE olcsón eladó. Széchenyi-tér 24. udvar, ajtó 2. F 232

HASZNALT fényképezőgépeket veszünk, eladunk. Leika fotó, Deák Ferenc-utca 45. 0408

BUTORVÁSÁRLÓK figyelmébe! Mielőtt butorszükségletet beszérik, tekintse meg Deibel butorárúház különlegességeit. Árban, minőségben utólréhatetlen. Horthy-ut 92. F

EGÉSZ HÁLÓ, vaságy, sodronnyal, madráccal, rekamie, két fotell eladó. Horthy ut 1. II. jobbra. 0504

KELETI perzsaszőnyegeket legmagasabb árban vásárol budapesti szőnyegkereskedő. Címeket csak szerda estik New-York szálló portárához kérem. 0418

TANGÓHARMONIKÁT veszek, 60—80 basszusos regiszterest. Kornis-utca 11. II. em. 5. F

41 és feles bakancsot elcserelem 43-al. Jókai-utca 9. Péküzlet, délután 3—6-ig. 366

ALKALMAZÁS

GYAKORLOTT pénztárnoknő felvételt, gépelti tudó előnyben. Makkay Ernő vaskereskedés. 322

PAPIRSZAKMÁBAN jártas elárutónót keresünk. Ajánlatot „Papir” jelige kérünk. Gr

KALAPOSSEGÉDET felveszek azonnalra — állandó állás. — Kari Dezső, Wessélyi-utca 37. 357

ÜGYESKEZŐ lányokat könnyű munkára, jó fizetéssel felveszek. Hegedűs S. aranyműves, Kővári László-utca 9. szám. 367

CORVIN (vált Royal): A nagy király. Németországban a „Nemzet filmje” címet, a velencei filmversenyen a Mussolini-díjat nyerte. A film hosszúságára való tekintettel az előadások kezdete fél 3, háromnegyed 5 és 7.10 órakor.

ERDELY: NÉMA KOLOSTOR. Főszerepben: Tolnay Klári, Jávör Pál, Lukács Margit. — Rendezte: Rodriguez Endre.

EGYETEM: A LÁP VIRÁGA. (Fényes Alice.) Vasárnap délelőtt 11 órakor és délután fél 2 órakor is: A LÁP VIRÁGA.

MÁTYÁS: Kalózszerelm. Főszereplők: Fosco Giachetti és Doris Durant. A film előtt: Magyar és Ufa világhíradók.

RAKÓCZI FILMSZÍNHÁZ műsora: EGY CSÓK ÉS MÁS SEMMI. Főszerepben: Jávör Pál, Tolnay Klári. Rajnay, Patoky. Legújabb híradók. Következő műsor: Hazajáró lélek. Karády Katalin.

RÁDIO

SZERDA, FEBRUÁR 10.

BUDAPEST I.: 5.40 Úzen az otthon. 5.40 Ebreztető, torna. 7 Hírek. Közlemények, reggeli zene. 10 Hírek. 10.15 Weidinger Fide szolgálat. 11.10 Nemzetközi vízfélzóság. 11.15 Zenekari művek. 11.40 Petkányi Ácsádnál. Felolvasás. 12 Harangszó, fohász, Himnusz. 12.10 Rádiózenekar. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30 Honvédek üzennek. 14 A Folyamok fúvózenekara. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.15 Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál. 16 Az Örvénykő és a Bályány vidéke. Előadás. 16.20 16.45 Időjelzés, hírek. 17 A Székessővárosi Zenekar. 18 Honvédműsor. 18.50 Hírek. 19.05 A vérműz árnyékában. 19.50 Veress Károly cigányzenekara muzsikál. 20.20 Sztinyay Zoltán elbeszélése. 20.50 Filmdalok. 21.10 Régi bolgár elbeszélők. Felolvasás. 21.20 A Budapesti Honvéti Örszolgálat fúvózenekara. 21.40 Hírek. 22.10 Táncczene. 23.45 Hírek.

FEBRUÁR

9

KEDD

SZÍNHÁZ · MOZI · RÁDIO

A nap kel 7 óra 17 perckor, nyugszik 17 óra 13 perckor. A hold kel 9 óra 46 perckor, nyugszik 22 óra 47 perckor.

A protestáns naptár szerint Abigai, a róm. kat. naptár szerint Alexander Ciriál, az újgörög naptár szerint Nicefor, az ógörög naptár szerint (január 27.) Krizoszt napja van.

Szolgálatos gyógyszerárak

Fortuna, Mátyás király-tér 33. (Telefon: 21—52.) Hygea, Széchenyi-tér 32. (Telefon: 24—04.) Victoria, Horthy Miklós-ut 47. (Telefon: 15—69.) Opera, Hunyadi-tér 1. (Telefon: 11—96.)

Muzeumok

Erdélyi Múzeum őskori, római, népvándorlást, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance kémléktár. Bátya-utca 2. sz. Nyitva 9—13 óráig.

Állattani Múzeum. Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben, Majális-utca 42. Nyitva: 9—13, 15—18 óráig.

Egyetemi Könyvtár

Nyitva hétköznapokon délelőtt 8—1-ig és délután 3—8-ig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9-ig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Február 9, kedd este fél 7 órakor: PARASZT-BECSELET. Opera. Seherezáde. Ballet. Napi bérlet B. 23. szám és Opera-bérlet 11. szám. Opera helyárak.

Február 10, szerda este fél 7 órakor: MÁRIA FÓHADNAGY. Bemutató bérlet 20. szám. Bemutató helyárak.

Február 11, csütörtök este fél 7 órakor: MÁRIA FÓHADNAGY. Napi bérlet A. 23. szám. Rendes helyárak.

Február 12, péntek este fél 7 órakor: A TRUBADUR. Laczó István, a magyar Királyi Operaház tagjának fellépésével. Opera helyárak.

Február 13, szombat délután fél 3 órakor: SEVILLAI BORBÉLY. Ifjúsági előadás. Jegyeket a pénztár nem árúsít.

Február 13, szombat este fél 7 órakor: MÁRIA FÓHADNAGY. Napi bérlet B. 24. szám. Rendes helyárak.

Február 14, vasárnap délután fél 3 órakor: MÁRIA FÓHADNAGY. Rendes helyárak.

Február 14, vasárnap este fél 7 órakor: MÁRIA FÓHADNAGY. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Február 15, hétfő este fél 7 órakor: LUXEMBURG GÖFJA. A Tizes Szervezet előadása. Bevezetőt mond dr. Borbáth Andor főtitkár. Jegyeket a pénztár nem árúsít.

MOZIK MŰSORA:

ÁRPAD: A legizgalmasabb filmszenzáció: GPU. Milliók filmje s százazek szervezése. Reménytelen vergőzése a legborzalmasabb csapdában. Csupa izgalom és hajsz. Főszerepben Laura Solari, Andrews Engelmann.

„Kiss” küldönc és futár

vál'a a nyit a Mussolini-ut 8. alatt. Hítlós glag jóváhagyott díjszabás mellett me joi hatón, gyorsan és pontosan felölősséggel hoz! vis! és elintéz!

Hívja a 27—74 telefon számot és jövünk.

Éjje-nappali szolgálat!

STENOYPISTIN durch Alföldi grossstädtische Lebensmittelgrosshandlung gesucht. Handgeschriebene Anmeldung mit Photographie unter Devise „Perfekt” an die Redaktion erbeten. Bisherige Tätigkeit, die Gehaltsanspruch angeben. Gy 293

FIATAL jölnöt, vagy gyakornokot keres ügyvédi iroda. Cím a könyvtárszályban. 236

EGY jól gyakorlott politvosztólybetitk. Török István műasztalosnál, Teleki Pál-utca 3. szám. Óvárban. F

GARACIAKÉPÉS idős urat (nyugdíjas) irodai munkára felvesz. „Kiss” Küldönc Vállalat, Mussolini-ut 8. Tel. 27—74. 0491

ÁLLAST KERES

KERESZTÉNY tisztviselő irodai, 1943 korlattal, német, román nyelv és gépírás tudással elhelyezkedne március, vagy április elsejére. Érdeklődni hétköznap telefon 13—25. 148

GYAKORLOTT keresztény könyvelő állást keres, lehetőleg félnapos. Megkereséseket „Február 15” jelige a kiadóba kérek. 0415

KERESZTÉNY urilány fél napi elnöklőség keres. Szíves megkereséseket „Azonnali” jelige a kiadóba kérek. 0414

INGATLAN ÉS LAKÁS

HITLER-TÉRI 5 szobás lakásomat belvárosi 3 szobás, komfortos lakásra elcserelem. Érdeklődni telefonon 31—17. 338

ELADÓ egy szoba, konyha és üzlethelyiség, 1950-ig adomates és külön egy szoba, konyha és versenyekepalva. Szőlő-utca 18. szám. 0397

KERESEK 70 ezerig 4—5 szobás, komfortos házát, lehetőleg belvárosban. Címeket „Ügynökök kizárva” jelige a kiadóba kérek. 0394

SZEP, bekörített ház, 1000 négyzetméter, termő gyümölcsfákkal, ára 6000 pengő. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

ELADÓ családi ház, 2 szoba, konyha és 1 szoba, konyha, 28.000 pengő. Szentpéter templom mellett. Új ház, 1 szoba, konyha, előszoba, pince, kert 12.000 pengőért. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

SÜRGŐSEN eladó új, adómentes, 3 szobás villa belvárosban 52.000 pengőért. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

SÜRGŐSEN eladó Hitler-téren bérház, 15 szobás. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

CSALÁDI HÁZAKAT KERESSEK megvételre, egyenként 30—35.000 pengőig. Latzinger ingatlanforgalmi iroda, Bartha Miklós-utca 5., emelet. Telefon 17—38. F

ELADÓK kétszobás, parkettes, összkomfortos, fürdőszobás családi házak, egyenként 45 ezer pengőért. Latzinger ingatlanforgalmi iroda, Bartha Miklós-utca 5., emelet. Telefon 17—38. F

ÜRES szobát keresek, lakhatót. Cím a könyvesboltban. 364

BRETFÜBEN 4 szobás, komfortos uril villa, 2 hold elsőrendű gyümölcsösrel, 65.000 pengőért, egy 2 szoba, konyha ház, kúttal, meneteli fűszerüzlettel, melynek havi forgalma 7—8000 pengő, 45.000 pengőért, egy telek szorosan a belvárosban, építkezésre igen alkalmas, 25.000 pengőért eladó. Miniszterileg engedélyezett ingatlanközvetítő iroda, Malom-utca 22. szám. F

KISEBB iparvállalat részére alkalmas teleket keresünk megvételre. Ajánlatokat „Iparközpont” címmel kiadóba kérek. 368

ÜZLETIELYISÉG belvárosban, nagyon forgalmas helyen, fűszer, vagy élelmiszer üzletnek alkalmas, berendezéssel együtt átadó. Ajánlatokat „Azonnali” jelige a kiadóba kérek. F 222

Parkellezési

munkálatokat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentegyház-utca 1. (Sebők-cukrázda)

LEVENTE ÉLET

**Ingyenes levente gépkocsi-
vezetői tanfolyam**

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utánvételt is azonnal küldjük.
Kérje a legújabb könyvek díjtalan képes áttekintését.

Az általános tetszéssel fogadott előadásokat, melyekért Annau Ernő mondott köszönetet az előadóknak, élénk vita követte, amelynek során Györfy István, Gelei József, Krompacher István, Annau Ernő, Jendrassik Loránd egyetemi tanárok, Kárász József tejszövetkezeti igazgató, Boga Lajos dr. műzemti igazgatóőr és Zathureczky Zs. László egyetemi tanársegéd szólalt fel.

Moszkva ismét hamis hírekkel kísérletezik

BERLIN, február 9. (MTI—DNB.) Moszkva napok óta jelentéseket terjeszt arról, hogy Voronyezsnél állítólag körülzártak hét német hadosztályt. Brit és északamerikai hírmagyarázók hosszas fejtegetésekbe bocsátkoznak ezeknek a Voronyezstől nyugatra lévő német hadosztályoknak „végzetes sorsáról” és megírják, hogy a „halál, vagy fogság” fenyegeti őket.

Hiteles helyen közlik, hogy ezek a jelentések éppúgy merő kitalálások, mint más hírek bizonyos helyekről ugyanazon arcvonalon való állítólagos elfoglalásáról, amelyeknek közelében a német támaszpontok között átszivárgott kisebb ellenséges csoportok mozognak.

SEYFFARDT BELEHALT MERÉNYLÉTOKOZTA SÉRÜLÉSEIBE

HÁGA, február 9. (MTI.) A sajtóban megjelent hivatalos közlemény szerint Seyffardt altábornagy, a holland önkéntes légió parancsnoka, aki ellen február 5-én revolveres merényletet követtek el, belehalt súlyos sérüléseibe. Észak- és Dél-Hollandia tartományaiban azonnali hatállyal elrendelték, hogy a záróra az eddigi 23 óra helyett 21 órakor legyen.

TANÜGYI FŐTANÁCSOS LETT NAGY ENDRE, A MAROSVÁSÁRHELYI KOLLÉGIUM IGAZGATÓJA

A kormányzat a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése Nagy Endre marosvásárhelyi ref. gimnáziumi igazgatónak nyugalmába vonulása alkalmából a tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatói címet adományozta.

A MAGYAR ASSZONYOK NEMZETI SZÖVETSEGE Nemzetvédelmi Szakosztálya a Népművelési Bizottsággal karöltve február hó 10-én a városháza tanácstermében délután 6 órai kezdettel tartja hetedik korszerű előadását. Előadást tart Kislégyi Nagy Dénes, a közgazdasági egyetem professzora: „Ember és munka” címmel.

VOROSKERESZTES KÓRHÁZ NYILT PÉCSÉN. Vasárnap délután sebesült vonat érkezett Pécsre. Ez alkalommal megnyitották a pécsi vöröskeresztes kórházat. A sebesült katonákat az üdülőszórálat hölgyei nagy szeretettel fogadták.

PÁLYÁZAT KÖZIGAZGATÁSI GYAKORNOKI ÁLLÁSRA. A Budapesti Közlöny február 5-i számában Szilágyi vármegye megválasztásának üzenetében levő és megírtak 2 irodaségét, több díjas és díjtalan közígazgatási gyakoronoki állásra hirdetnek pályázatot.

ELVESZETT ÉLELMISZERJEGYEK. Február 1-én, hétfőn délután öt és hat óra között elvesztett a Széchenyi-téren Gredinár Aurél hírlapíró névre, valamint Hirsch Lajos névre szóló zsirjegy, valamint a két zsirjappal együtt ugyancsak Hirsch Lajos névre kiállított bevásárlási könyv, az összes élelmiszerjegyekkel együtt. A zsirlapok és az összes jegyek egy kis piros-fekete tárcsában voltak, s a jelzett újság a Széchenyi-téren lévő Fülöp Géza nagykereskedés közelében veszték el. A becsületes megtalálót kérjük, szíveskedjék azokat illő jutalom ellenében Gredinár Aurél névre, akár az Ellenzék, Esti Lap szerkesztőségébe (Jókai-utca 16. emelet), akár Zápolya-utca 42. szám alá eljuttatni.

Hivataloknak. Biróságoknak. Ügyvédeknek. Kereskedőknek. Iparosoknak. Gyáraknak.

Dr. NEMÉNY VILMOS
szerkesztésében most jelent meg

Irányár - Haszonkulcs

című szakkönyv, mely különösen árellenőrzésekhez, árdragítások üdöztetéséhez, árkalkulációkhoz, haszonkulcs alkalmazásához, kisipari árkiszámításokhoz, mindennemű árú és termelvények pontos árának megismeréséhez, a rendeletek helyes értelmezéséhez mindenki számára nélkülözhetetlen!

Megőv: a tulajdonostól,
az árdragítástól

Sok fejtöréstől mentesít.
Idővesztéstől

A hatalmas mű ára 25 pengő az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utánvétellel is azonnal szállítjuk.

A Linerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomása. Felelős vezető MAJOR JOZSEF.

Az értekezlet után

A birodalmi és körzeti vezetőket a főhad szálláson fogadta a Führer

BERLIN, február 9. (MTI—DNB.) A Führer főhadiszállásáról jelentik: A birodalmi és körzeti vezetők február 7-iki értekezletük után a Führer meghívására a főhadiszállásra mentek. Az összejövetelen a Führer az egybegyűlt pártvezetők előtt ismertette a katonai és politikai helyzetet. Beszédében a Führer kifejezte azt a szilárd meggyőződését, hogy az idők zordonsága és ennek nyomán a német népből kialakuló szellem roppant erőt kölcsönöz a német népek és azt legyőzhetetlenné teszi.

A birodalmi és körzeti vezetőknek a Führerrel a főhadiszálláson tett látogatása során a pártvezetők izzó lelkesedéssel tették hitet ama feladatuk nagysága mellett, amelyet a nemzetnek mai legsúlyosabb harcában meg kell oldani.

A hétfő reggeli német lapok kiemelik a szombat és vasárnap lezajlott birodalmi körzeti értekezlet fontosságát, amely kifejezője volt a német nép fanatikus elszántságának a végső erőfeszítésre. Az elmúlt hét — írja a Völkischer Beobachter — kettős értelemben ráta fel a német népet: a 6. hadsereg áldozataira való emlékezéssel és azzal az elhatározással, hogy most már minden mozgósítható erővel beveti magát a küzdelembe, hogy a harcban lévőknél biztosítsa a szükséges erőtartalmat. Ma nincs egyetlen ember a német népből, aki kétkedne, hogy ez a háború élet-halálra megy és nemcsak a nemzet léte, hanem minden egyes német ember életbenmaradása forog kockán. A sorok most összezárkoznak. Németország rajongó elszántsággal minden áldozatra készen folytatja a harcot.

Faidtől nyugatra húzódtak az amerikai csapatok

BERLIN, február 9. (MTI—Interinf.) Dzsebel Manquar szilárdan a tengelyes csapatok kezében van. A hegyekért folyó harcokból kitűnt — mint eddigi jelentések megállapítják — hogy az angolok ennek a fontos hegyes csoportnak védelmét a francia csapatokra bízták, nyilván azért, hogy saját erejüket kímélik. A déli szakaszon az amerikai csapatok Faidtől nyugatra húzódtak. Ez a mozdulat arra vezethető vissza, hogy az amerikai csapatok néhány nappal ezelőtt igen súlyos vereséget szenvedtek.

Gafsa körül a csapatok gyülekezése tovább folyik, köztük angol páncélosokat és gyalogsági kötelékeket is ideirányítottak. Eisenhower tábornok a Faidnál szerzett rossz tapasztalatok nyomán nyilván arra kény-

szerült, hogy Kelet-Tunisz partja elérésére irányuló újabb kísérletét alaposabban készítse elő.

TÖBB SZÖVETSÉGES OFFENZÍVA HIUSULT MEG

STOCKHOLM, február 9. (MTI—DNB.) A New York Times írja a tuniszi harcvonalról: Nem lehet többé titkolni, hogy a németek egresz sor ki- sebb, de kitűnően végrehajtott hadművelettel a tuniszi arcvonalon több szövetséges offenzíva-kísérletet hiúsítottak meg, amelyektől a szövetségesek azt remélték, hogy megszakíthatják a tengely utánpótlási vonalait. Semmi jele sincs annak, hogy a tengelyes csapatok harci készsége gyengülne, mégkevésbé állítható az, hogy hadianyaguk minőségileg rosszabbodott volna.

Kveilin ellen intéztek támadást a japán repülőök

TOKIÓ, február 9. (MTI—DNB.) Mint a Domei-iroda jelenti, egy meg nem nevezett városból a japán hadsereg bombázó és vadászgépeinek vegyes egységei hétfőn délelőtt, kedvező időben, támadást intéztek Kveilin ellenséges légikikötő, Kveilio ellen, ahol bombával megrongálta a japán repülőök nagy károkat okoztak a kikötő katonai berendezéseiben és a rádióállomáson. Hétfőn délután másik japán

repülőkötelék újabb támadást intézett Kveilio ellen, ahol bombával megrongálta a pályaudvart és más katonai berendezésben is károkat okozott. A Kveilin elleni támadással egyidőben egy másik vegyes japán kötelék meglepő támadást intézett Hunan-tartományban Hengyang ellen. Erősen megrongálta az ellenséges berendezéseket. Noha a elhárító tűz heves volt, valamenyi japán gép visszatért.

A sivatagi előterepen Rommel szétverte az angolok felderítő erőit

BERLIN, február 9. (MTI—Interinf.) Libia határvidékén a 8. angol hadsereg nagyobb felderítő erői előretámadtak a német—olasz páncélos hadsereg mélyen tagolt állásai irányában. Az angoloknak azokat a kísérleteit, hogy egyszerre több helyütt közelebb férkőzzenek Rommel kötelékeihez, a tengelyes csapatok a sivatagi előterepen mindent feltartóztattak és heves ütközetekben szétverték.

Montgomery ezáltal nagyobb osztagokat vetett harcba. Az előterep német és olasz biztosító csapatai állandóan megütsítették azt az igyekezetét, hogy kisebb erő-

kel állandó előretolt megfigyelő állást építsen ki és értékes hadianyagok hátrahagyása után

az angol felderítő csapatok szétugrasztott maradványai visszavonultak a sivatag déli és délnyugati részébe.

A tengely harcirepülőgépei az összegyűlekezett járművek és csapatok között nagy károkat okoztak, azonkívül nagy számban megszakították a menetoszlopok forgalmát az angol támaszpontok és a parti ut védéke között.

205 HAJÓ VESZETT EL A FÖLDKÖZI-TENGER TÉRSÉGÉBEN

RÓMA, február 9. (MTI—DNB.) Az olasz rádió jelentése szerint az angolszászok a Földközi-tenger térségében 1942 november 8. és 1943 február 7. között 205 kereskedelmi hajót vesztek. Ezek közül 95 elsüllyedt, 110 pedig súlyosan megrongálódott.

Mátyás Király

MOZGÓSZÍNHÁZ

MA, KEDDEN

este 7 órakor mutatja be ünnepélyes keretek között és meghívott vendégek előtt

Nyirő József: EMBEREK A HAVÁSON

c. nagy magyar filmjét. A bemutatón jelen lesz

Nyirő József

Erdély nagy írója és

Szöts József,

a film rendezője.

Szellay Alice,

Görbe János,

Borovszky O.

a film főszereplői és

a film zeneirője:

Farkas Ferenc,

a kolozsvári Nemzeti

Színház karnagya. —

A bemutatón jegyeket csak igen korlátozott számban kedd délelőtt 11 órától árusítja a mozgó pénztára. HUNNIA-FILM!

Súlyos munkásszerencsétlenség történt Kolozsvár határában

KOLOZSVÁR, február 9. (Az Ellenzék munkatársától.) Tegnap délen súlyos munkásszerencsétlenség történt Kolozsvár határában. Balázs István 35 éves földműves kint dolgozott az egyik földmunkánál és eddig még ismeretlen körülmények között a föld megcsuszott és ráomlott a szerencsétlen munkásra. Társai azonnal segítségére siettek és egy pár perc alatt kiemelték a rázuhant hatalmas földtömeg alól. Amikor látták, hogy semmi külső sérülése sincsen Balázs Istvánnak, hazaszállították lakására. Lakásán a szerencsétlenül járt munkás eszméletét veszítette és hozzátartozói kihívták a mentőket. A mentőorvos azonnal megvizsgálta és megállapította, hogy Balázs István súlyos belső sérüléseket szenvedett és medencecsontja is eltört. Eszméletét valószínűleg belső vérzés következtében veszítette el. Azonnal bevizsgálták a sebészeti klinikára, ahol alaposabb vizsgálat alá vették és megállapították, hogy Balázs István a medence törésén kívül súlyosabb természetű belső sérüléseket is szenvedett. Állapota nagyon súlyos, életbenmaradásához kevés a remény.

EMLEKKÖNYVEK, VENDEG-KÖNYVEK nagy választékát találja az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

ELLENZÉK politikai naplap

Felelős szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SÁNDOR

ADAKOZZUNK

a 99.000 sz. csekkalapról

a Földművelésügyi Kormányzóné téli segélykészfőre!